

WOO-III.410.195.2024.MM.1

**Pani Karolina Ioannidis
Pełnomocniczka
Burmistrza Miasta Turku**

Zakład Analiz Środowiskowych
Eko-precyzja Czupryn Paweł
ul. Sikorskiego 10
45-450 Ustroń

Dotyczy: zaopiniowania projektu „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Obszaru Funkcjonalnego Miasta Koła i Turku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 54 ust. 1, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), *zwanej dalej ustawą o oś*

opiniuję

projekt „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Obszaru Funkcjonalnego Miasta Koła i Turku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, z następującymi uwagami:

1. W prognozie opisano obszar Natura 2000 występujący na obszarze objętym projektem Strategii. W opisie tym nie wskazano celów i przedmiotów ochrony ww. obszaru. Zaznaczam, że prognoza winna zawierać opis celów i przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 występującego na obszarze opracowania. Ponadto w prognozie wskazano, że „dla obszaru sieci Natura 2000 »Dolina Środkowej Warty« nie ustanowiono planu zadań ochrony ani planu ochrony”. Zwracam uwagę, że dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty PLB300002 obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 22 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2022 r. poz. 1567). W prognozie nie zawarto również analizy i oceny zgodności zapisów projektu Strategii z zapisami zawartymi w planie zadań ochronnych wyznaczonym dla ww. obszaru Natura 2000. Prognozę należy uzupełnić w przedmiotowym zakresie.
2. W prognozie nie zawarto analizy i oceny wpływu planowanych do realizacji działań na cele ochrony obszarów chronionego krajobrazu „Goplańsko-Kujawski” i „Złotogórski”. Prognozę należy uzupełnić w przedmiotowym zakresie.
3. Informuję, że na terenie Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego stwierdzono występowanie krajobrazów priorytetowych. Prognoza powinna analizować i oceniać możliwość wpływu planowanych ustaleń projektu dokumentu na ww. krajobrazy priorytetowe. Prognozę należy uzupełnić w przedmiotowym zakresie.
4. W prognozie wskazano, że „niektóre zadania wyznaczone w projekcie Strategii mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 ze zm.), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania

na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094). W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Strategia zawiera zadania zgłoszone przez samorządy gmin, których realizacja przewidziana jest w perspektywie lat 2024-2030. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne". Ponadto wskazano, że „jak już wspomniano, dokładna lokalizacja, jak również skala i technologia realizacji inwestycji objętych wsparciem nie są przedmiotem Strategii, należy jednak zauważyć, iż część z nich będzie kwalifikować się do przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem ws. przedsięwzięć. Dla powyższych inwestycji wymagane będzie, zatem przeprowadzenie indywidualnej oceny oddziaływania na środowisko. Dla inwestycji, które będą lokalizowane na obszarach Natura 2000 lub w ich sąsiedztwie powinno w ramach oceny oddziaływania zostać przeprowadzone szczegółowe rozpoznanie możliwych oddziaływań na integralność i przedmioty ochrony tych obszarów". Zwracam uwagę, że zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 i pkt 3 ustawy o oś prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia: istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy oraz przedstawia: rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Informuję, że przeprowadzenie oceny w ramach odrębnych postępowań nie wyklucza konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu Strategii. Należy zatem uzupełnić prognozę w taki sposób, aby zawierała wszystkie wymagane ustawą elementy.

5. Proszę zweryfikować rozbieżne informacje zawarte w tabeli 18 prognozy zatytułowanej „Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego”, na rysunku 18 prognozy zatytułowanym „Oddziaływanie inwestycji na

komponenty środowiska” oraz w treści rozdziałów 9.2-9.12 prognozy. Jednocześnie nadmieniam, że analiza potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji ustaleń projektu dokumentu powinna być przedstawiona w formie opisowej wraz z merytorycznym uzasadnieniem i odpowiednimi wnioskami wynikającymi z tej analizy. Również w przypadku stwierdzenia braku znaczących oddziaływań lub oddziaływań pozytywnych na wybrane komponenty środowiska prognoza winna zawierać taką informację wraz z odpowiednim uzasadnieniem. W prognozie proszę zatem przedstawić odpowiednie uzasadnienie oceny zawartej w tabeli 18 prognozy i stwierdzeń zawartych na rysunku 18 prognozy.

6. W rozdziale 2.1.3 na str. 30 projektu Strategii napisano: „Poniżej zostały zaprezentowane mapy na których oznaczono istniejące i planowane ścieżki rowerowe przebiegające poprzez teren Partnerstwa w poszczególnych gminach. Zestawienie szczegółowe szlaków i tras rowerowych oraz map dotyczących ścieżek rowerowych w Partnerstwie ZIT Kolsko-Tureckie znajduje się w załączniku nr 3 do niniejszego opracowania”. Proszę zweryfikować zapisy projektu Strategii, gdyż w projekcie nie zaprezentowano ww. map oraz do projektu nie dołączono ww. załącznika.
7. W rozdziale 4.2 na str. 52-53 projektu Strategii napisano: „Rozbudowane fizyki projektowe znajdują się w załączniku 1 do strategii. (...) Szczegółowa fizyka projektowe stanowi załączniku 2 do strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego”. Proszę zweryfikować zapisy projektu Strategii, gdyż do projektu nie dołączono ww. załączników.
8. W rozdziale 4.3 projektu Strategii zatytułowanym „Powiązanie pomiędzy projektami (wiązki projektów)” wymieniono projekty zatytułowane „Budowa alternatywnej metody unieszkodliwiania odpadów (opon, osady ściekowe, azbest) poprzez zastosowanie reaktorów mikrofalowych” i „»Żyję zdrowo na sportowo« - rozwijanie pasji i kultury fizycznej u dzieci już od najmłodszych lat”. Przedmiotowych projektów nie wymieniono we wcześniejszych rozdziałach projektu Strategii wśród zaplanowanych do realizacji projektów. Proszę zatem zweryfikować zapisy projektu Strategii w przedmiotowym zakresie.
9. Nawiązując do zapisów w rozdziale 6.2.1 prognozy informuję, iż na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) (<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/publications/card/2016>) została opublikowana „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2023”. W związku z powyższym w prognozie proszę określić aktualny stan powietrza w strefie, do której należy obszar opracowania, mając na uwadze art. 52 ust. 1 ustawy ooś.
10. Nawiązując do zapisów w rozdziale 6.2.4 prognozy informuję, iż na stronie internetowej GIOŚ (<https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2022.html>) w opracowaniu „Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach - stan na 2022 rok” dostępna jest ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg danych z 2022 r. Proszę w prognozie zawrzeć aktualne dane w przedmiotowym zakresie, mając na uwadze art. 52 ust. 1 ustawy ooś.
11. W rozdziale 7 prognozy zatytułowanym „Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym” napisano, że projekt Strategii „uwzględni zapisy i cele” sformułowane w dokumentach przedstawionych w tabeli 17 prognozy zatytułowanej „Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego”. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy ooś w prognozie należy określić, przeanalizować i ocenić sposoby, w jakich cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, wymienione w tabeli 17 prognozy zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Strategii. Określając cele ochrony środowiska proszę wskazać miejsca publikacji wymienionych dokumentów, a określając sposoby, w jakich te cele zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu dokumentu proszę się odnosić do konkretnych ustaleń projektu Strategii, które je realizują.
12. W rozdziale 13 prognozy zatytułowanym „System monitoringu i oceny skuteczności

realizacji Strategii” wskazano, że „monitorowanie wdrażania strategii polega na obserwowaniu w czasie rzeczywistym procesu realizacji projektów i powstawania w ich ramach produktów”, przy czym prowadzony będzie „monitoring rzeczowy odnoszący się do terminowości realizowania zadań i powstawania produktów, a także monitoring finansowy obejmujący analizę przepływów finansowych w ramach realizacji strategii”. Ponadto napisano, że „zgodnie ze wskaźnikami monitoringu przedstawionymi w Strategii, ocena realizacji prowadzone będzie co 4 lata”. Należy zwrócić uwagę, że celem oceny, o której jest mowa w rozdziale 13 prognozy jest ocena procesu realizacji projektów i powstawania w ich ramach produktów, a nie wpływu tych projektów na stan środowiska. Dlatego zaproponowanego w rozdziale 13 prognozy monitoringu nie można utożsamiać z obowiązkiem wykonywania monitoringu skutków realizacji postanowień projektu Strategii zgodnie z wymogami ustawy ooś. Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy ooś organ opracowujący projekt dokumentu, jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, w ramach monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym projektem dokumentu lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektowanym dokumentem. W związku z powyższym proszę zweryfikować informacje zawarte w rozdziale 13 prognozy i zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy ooś zawrzeć propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Strategii oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

13. W rozdziale 9.9 prognozy napisano: „Realizacja zapisów POŚ jest zgodna z zakazami, ograniczeniami oraz nakazami obowiązującymi w strefach ochronnych”. W rozdziale 9.10 prognozy napisano: „Oceniono, że wyznaczone w projekcie POŚ zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz”. W rozdziale 9.12 prognozy napisano: „Wykaz inwestycji zamieszczonych w Strategii powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są wpisane do Programu jako ich kontynuacja). (...) W wyniku realizacji projektu Strategii może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające z POŚ były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody. (...) Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w POŚ na poszczególne komponenty środowiska: (...)”. Proszę zweryfikować przedmiotowe zapisy, gdyż przedmiotem opracowania jest projekt Strategii.
14. W rozdziale 9.10 prognozy jest mowa o działaniach polegających na budowie dróg, konserwacji systemu melioracyjnego, likwidacji dzikich wysypisk odpadów, realizacji zabezpieczeń przed powodzią oraz renaturyzacji cieków, rozwoju naturalnych siedlisk. W rozdziale 9.12 prognozy jest mowa o działaniach polegających na modernizacji istniejących odcinków dróg. Proszę zweryfikować zapisy prognozy, gdyż w projekcie Strategii nie wyznaczono do realizacji przedmiotowych działań.
15. W rozdziale 6 prognozy zatytułowanym „Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji” nie określono potencjalnych zmian istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Strategii. Natomiast w rozdziale 11 prognozy zatytułowanym „Propozycja działań alternatywnych” napisano: „W związku

z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji Strategii prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska”. Proszę zatem dostosować nazwy rozdziałów prognozy do ich zawartości oraz rozwinąć zapisy prognozy dotyczące potencjalnych zmian istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Strategii.

16. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy ooś w prognozie należy zawrzeć informacje o powiązaniach projektowanego dokumentu z innymi dokumentami.
17. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy ooś w prognozie należy określić, przeanalizować i ocenić istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
18. Proszę zweryfikować numerację poszczególnych rozdziałów prognozy.
19. W prognozie napisano, że „opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094)”. Informuję, że art. 46 ustawy ooś odnosi się do określonych katalogów dokumentów spełniających określone kryteria – w przypadku wymienionych w ust.1 pkt 1 i 2 tym kryterium jest stworzenie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a w przypadku pkt 3 znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000. Natomiast art. 47 ustawy ooś odnosi się do dokumentów innych niż wymienione w art. 46 ust. 1 czyli wszystkich, które nie mieszczą się w katalogach art. 46 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i dla których organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że ich realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Należy zatem zwrócić uwagę, że art. 46 i art. 47 ustawy ooś mówią o rozłącznej grupie dokumentów. Proszę zatem zweryfikować zapisy prognozy w przedmiotowym zakresie.
20. W rozdziale 1 prognozy po przytoczeniu treści art. 46 i art. 47 ustawy ooś napisano, że „przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione powyżej, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko”. Proszę zweryfikować zapisy prognozy, gdyż przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane tylko w przypadku projektów dokumentów, o których jest mowa w art. 46 i art. 47 ustawy ooś.
21. Zmiany wprowadzone w poszczególnych rozdziałach prognozy proszę również uwzględnić w rozdziale 15 prognozy zatytułowanym „Streszczenie w języku niespecjalistycznym”.

UZASADNIENIE

05.04.2024 r. wpłynął do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu wniosek z 05.04.2024 r. o zaopiniowanie projektu „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Obszaru Funkcjonalnego Miasta Koła i Turku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W toku postępowania przeanalizowano zgodność ustaleń projektu dokumentu z przepisami z zakresu ochrony środowiska oraz czy prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje wymienione w art. 51 ust. 2 ustawy ooś.

Jednocześnie wskazuję, że zgodnie z art. 55 ust. 4 ustawy ooś organ opracowujący projekt dokumentu, w tym przypadku Burmistrz Miasta Turek, winien przekazać przyjętą „Strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Obszaru Funkcjonalnego Miasta Koła i Turku” wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy ooś, właściwym organom, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś, w tym regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, w którym należy m.in. zawrzeć informację, w jaki sposób została wzięta pod uwagę i w jakim zakresie została uwzględniona niniejsza opinia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wyrażając powyższą opinię o projekcie dokumentu wraz z prognozą zajął stanowisko w przedmiotowej sprawie. W sytuacji wprowadzenia do projektu Strategii i prognozy, w toku dalszych prac poprzedzających

przyjęcie Strategii, zmian istotnych z punktu widzenia możliwego oddziaływania na środowisko, należy przedstawić kompletne ich wersje w celu uzyskania ewentualnej ponownej opinii.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Grażyna Smolibowska-Hruszka
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)